

Bruksela, dnia 14 października 2012 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 74/2012

Sprawozdanie z posiedzeń komisji Parlamentu Europejskiego we wrześniu 2012 r.

1. **UNIA GOSPODARCZA I WALUTOWA** - Unia bankowa: o co w niej chodzi?
2. **SPRAWY GOSPODARCZE I WALUTOWE** – Przyszła unia gospodarcza i walutowa może rozpocząć się już teraz
3. **SPRAWY GOSPODARCZE I WALUTOWE** - Jednolity rynek dwadzieścia lat później
4. **SPRAWY GOSPODARCZE I WALUTOWE** - Komisja Spraw Gospodarczych przedstawia reformę zasad obrotu finansowego
5. **SPRAWY GOSPODARCZE I WALUTOWE** – Potrzebne jest przywrócenie zaufania do stopy Libor, zapewnienie przejrzystości i uczciwości, ale również jej uregulowanie
6. **ENERGIA** - Posłowie o zmianach w polityce biopaliwowej UE
7. **ENERGETYKA** - Rozbudowa infrastruktury energetycznej w UE
8. **PRAWA CZŁOWIEKA** – Aleksander Bielacki i Pussy Riots wśród nominowanych do Nagrody Sacharowa 2012
9. **POLITYKA ZATRUDNIENIA** - Zwiększenie ochrony pracowników delegowanych za granicę w ramach UE
10. **POLITYKA REGIONALNA** – Łączyć Europę, czy też lepiej jej nie łączyć?
11. **ROLNICTWO** - Kwoty cukru i wydatki na rolnictwo w UE zdominowały debatę nt. reformy WPR

1. UNIA GOSPODARCZA I WALUTOWA - Unia bankowa: o co w niej chodzi?

Parlament rozpoczyna prace nad unią bankową. 26 września Komisja Spraw Gospodarczych zapoznała się z propozycją wspólnego nadzoru bankowego w Europie zaproponowaną przez Komisję Europejską. Europosłowie są przekonani, że unia bankowa to tylko środek antykryzysowy, a przyszły system nadzoru UE powinien być bardziej przejrzysty i przede wszystkim objęty kontrolą demokratyczną.

Unia bankowa składać się będzie z trzech głównych elementów: jednego organu nadzoru bankowego, wspólnego zarządzania kryzysowego, wspólnego systemu rozwiązań oraz jednolitego systemu ochrony oszczędności. Każde z nich może być uzupełnione poprzez zmiany w przepisach funkcjonowania banku.

Unia bankowa ma na celu ograniczenie zależności między bankami a budżetami krajowymi. Objęcie banków wspólną kontrolą i przeznaczenie funduszy na poziomie UE na ochronę i wsparcie banków zagrożonych powinno złagodzić presję rynku państw członkowskich i uzyskać niższe koszty kredytu oraz zmniejszyć poziom zadłużenia. Powinno to również zapewnić wspólne zasady dla wszystkich banków.

- **Nadzór bankowy**

KE przedstawiła propozycję, która zakłada objęcie wszystkich banków w strefie euro nadzorem Europejskiego Banku Centralnego (EBC). Będzie on odpowiedzialny za licencjonowanie instytucji kredytowych, zapewnianie zgodności z kluczowymi wymogami banków oraz cofanie licencji banków. Kolejna propozycja KE dotyczy przyszłych stosunków EBC z Europejskim Organem Nadzoru Bankowego.

Propozycje Komisji przewidują, że Europejski Bank Centralny przejmie działania nadzorcze z dniem 1 stycznia 2013 roku.

Przyszłe elementy unii bankowej rozważane przez Komisję obejmują wspólne fundusze bankowe, które miałyby działać jako środki np. ratujące bank oraz wspólny system gwarancji depozytów, który ma zapewniać zwrot pieniędzy w przypadku upadku banku.

- **Początkowe reakcje posłów na propozycję KE**

PE zaczyna badać złożone propozycje by zdążyć przed ostatecznym terminem wyznaczonym przez Komisję. Przewodniczący Parlamentu Europejskiego **Martin Schulz** powiedział niemieckiej prasie, że spodziewa się, że większość Parlamentu będzie za legislacją, która jest zróżnicowana dla poszczególnych krajów.

Pierwsza oficjalna reakcja posłów miała miejsce zaledwie dwa dni po prezentacji planów Komisji - w drodze uchwały przyjętej podczas ostatniej sesji plenarnej. Rezolucja podkreśla potrzebę zwiększenia odpowiedzialności demokratycznej nadzoru bankowego. Europosłowie dodali, że zmianom w zakresie nadzoru powinna towarzyszyć ich zwiększona przejrzystość i zwiększenie odpowiedzialności EBC za sprawowanie funkcji nadzorczych. Ponadto, w dyskusji wskazywali na potrzebę jasnego podziału zadań między szczeblami unijnym i krajowym, w tym dla krajów spoza strefy euro. Dodali, że ważne jest również wprowadzenie różniących się od siebie systemów nadzoru dla różnych banków.

„Parlament musi być w pełni zaangażowany w przygotowaniu dwóch aktów legislacyjnych. Ważne jest, by głos bezpośrednio wybranej izby był słyszalny” - podkreślała przewodnicząca Komisji Spraw Gospodarczych, brytyjska deputowana **Sharon Bowles** (Liberale) podczas debaty plenarnej.

Podczas dyskusji posłowie zgodzili się, że istnieje pilna potrzeba osiągnięcia porozumienia w tej kwestii. „Musimy zaakceptować fakt, że nie działamy w próżni, ale w czasie kryzysu. Z tego powodu będziemy musieli pracować nad tym, co nam zaprezentowano”, mówiła **Marianne Thyssen** (EPP, Belgia), jeden ze sprawozdawców.

Dyskusja wyraźnie pokazała, że pilne procedowanie nad unią bankową niesie ze sobą ryzyko. Posłowie podkreślili, że chociaż jej struktura musi być wypracowana w szybkim tempie, należy się upewnić, by się nie rozpadła już przy pierwszym kryzysie i dlatego proces ten wymaga staranności. „Choć jesteśmy zdecydowanie pod presją czasu, nasze główne cele muszą być osiągnięte. Musimy stworzyć system, który będzie w stanie funkcjonować”, powiedział drugi sprawozdawca **Sven Giegold** (Zieloni, Niemcy). Inni eurodeputowani byli zdania, że zaproponowany przez Komisję kalendarz prac jest nierealny.

- **Odpowiedzialność**

Wszyscy posłowie podkreślili konieczność wprowadzenia odpowiedzialności za podejmowane działania, aby zrównoważyć przeniesienie uprawnień nadzorczych na

poziom UE. Ogólne wrażenie było takie, że propozycja Komisji Europejskiej powinna pójść dalej. Wśród propozycji pojawiło się: upoważnienie Parlamentu do przeprowadzania dochodzeń, ustalania budżetu instytucji nadzoru bankowego, mianowania jego przewodniczącego i posiadania możliwości zadawania pytań.

Wspomniano również o ewentualnych przeszkodach prawnych, które uniemożliwiają skuteczne ponoszenie odpowiedzialności przez organ nadzoru. Odnosząc się do tej kwestii poseł Giegold powiedział, że należy poszukiwać alternatywnych rozwiązań.

- **Co z państwami spoza strefy euro?**

Znaczna część dyskusji poświęcona została zagrożeniu, jakie upatrują posłowie w nowej propozycji, jakim jest podział jednolitego rynku. Obawa ta została wyrażona przez wielu posłów, nie tylko przez posłów z krajów spoza strefy euro.

Marianne Thyssen była zdania, że po części rozwiązaniem tej kwestii byłoby dobre zaprojektowanie rady nadzorczej, szczególnie w odniesieniu do jej składu i struktury decyzyjnej. Poseł **Giegold** podkreślił również potrzebę utrzymania silnego Europejskiego Organu Nadzoru Bankowego, tak aby zagwarantować, że będzie tylko jeden zestaw reguł dla wszystkich, zgodnie z którymi będą funkcjonowały banki w UE a nie odrębne zasady dla tych ze strefy euro i spoza niej.

Inni posłowie również podkreślił konieczność ścisłej współpracy między Europejskim Bankiem Centralnym (EBC) i krajowymi organami nadzoru.

Nie było również wątpliwości w komisji ECON co do tego, że EBC powinien sprawować nadzór nad różnymi bankami w różny sposób przy równoczesnym sprawowaniu nadzoru UE nad wszystkimi bankami strefy euro. „To jasne, że nie wszystkie banki powinny podlegać tym samym zasadom bezpośredniego nadzoru przez EBC. Jednak jeden spójny system nadzoru jest konieczny”, powiedziała **Marianne Thyssen**.

Wielu eurodeputowanych podkreślało potrzebę bardzo jasnego rozgraniczenia obowiązków nadzorczych EBC i krajowych organów nadzoru. Działalność mniejszych banków powinna być nadzorowana przede wszystkim przez krajowe organy nadzoru, podczas gdy EBC powinien sprawować ogólny nadzór.

2. SPRAWY GOSPODARCZE I WALUTOWE – Przyszła unia gospodarcza i walutowa może rozpocząć się już teraz

Silna unia gospodarcza i walutowa w przyszłości wymagać będzie zmian traktatowych, ale na krótką metę. UE już ma pewne narzędzia, dzięki którym jest w stanie rozwiązać problem kryzysu, pod warunkiem że jej państwa członkowskie wypełnią swoje zobowiązania - mówi projekt sprawozdania w sprawie ustanowienia prawdziwej Unii Gospodarczej i Walutowej. Przyjęty tekst także wzywa Komisję Europejską do przedstawienia pakietu wniosków legislacyjnych w tej sprawie.

Projekt sprawozdania autorstwa **Marianne Thyssen** (EPP, Belgia) postrzegany jest jako reakcja na raport grupy roboczej pod przewodnictwem Hermana Van Rompuy'a na ten sam temat. Ponieważ Parlament jest teraz bezpośrednio zaangażowany w prace tej grupy roboczej, projekt sprawozdania posłanki Thyssen ostatecznie stanowić będzie element mandatu dla negocjatorów z Parlamentu Europejskiego.

- **Budowanie przyszłości już teraz**

Chociaż projekt sprawozdania wzywa do różnych długoterminowych działań na rzecz wzmocnienia UGW, takich jak wspólna emisja długu, koordynacja podatkowa, wzmocnienie stanowiska komisarza ds. gospodarczych i walutowych, a także zmiany instytucjonalne, kładzie także duży nacisk na teraźniejszość i konieczność podejmowania natychmiastowych działań. Realizacja przyjętych zobowiązań oraz dobry pakiet legislacyjny mogą znacznie poprawić sytuację.

Podkreślając potrzebę dokonania zmiany obecnej sytuacji, **Marianne Thyssen** powiedziała: „Kiedy porozumienie zostanie osiągnięte, państwa członkowskie będą musiały wyjaśnić jego treść swoim obywatelom a następnie je wdrożyć.”

W przyjętym tekście eurodeputowani zwracają się do Komisji Europejskiej o przedstawienie pakietu przepisów, w tym ws. europejskiego semestru, ściślejszej współpracy w dziedzinie opodatkowania, wprowadzenia nowych zasad w celu poprawy przejrzystości i odpowiedzialności, utworzenia budżetu UE finansowanego ze środków własnych i zaktualizowania prawodawstwa dotyczącego gwarancji depozytowych i rozwiązywania kryzysu bankowego.

Socjalistyczny eurodeputowany **Liem Hoang Ngoc** (Francja), nawoływał do większego nacisku na wprowadzenie do prawa UE zobowiązań wynikających z paktu wzrostu. **Marisa Matias** (GUE / NGL, Portugalia) stwierdziła, że w obecnej postaci

tekst polega zbyt mocno na „surowych warunkach, które nigdy nie mogą zostać spełnione”.

- **Obywatele**

Potrzeba demokratycznej legitymacji i odpowiedzialności za nowe kompetencje, które zostaną przekazane UE, została podkreślona zarówno podczas dyskusji, jak i w tekście projektu. Wszystkie nowe instytucje, które zostaną ustanowione i ich nowe kompetencje powinny być należycie rozliczane. Kluczowe dokumenty wewnętrzne Rady powinny być również udostępniane Parlamentowi. Trojka powinna być zobowiązana do regularnego informowania Parlamentu i wносить wkład do wysłuchań w PE.

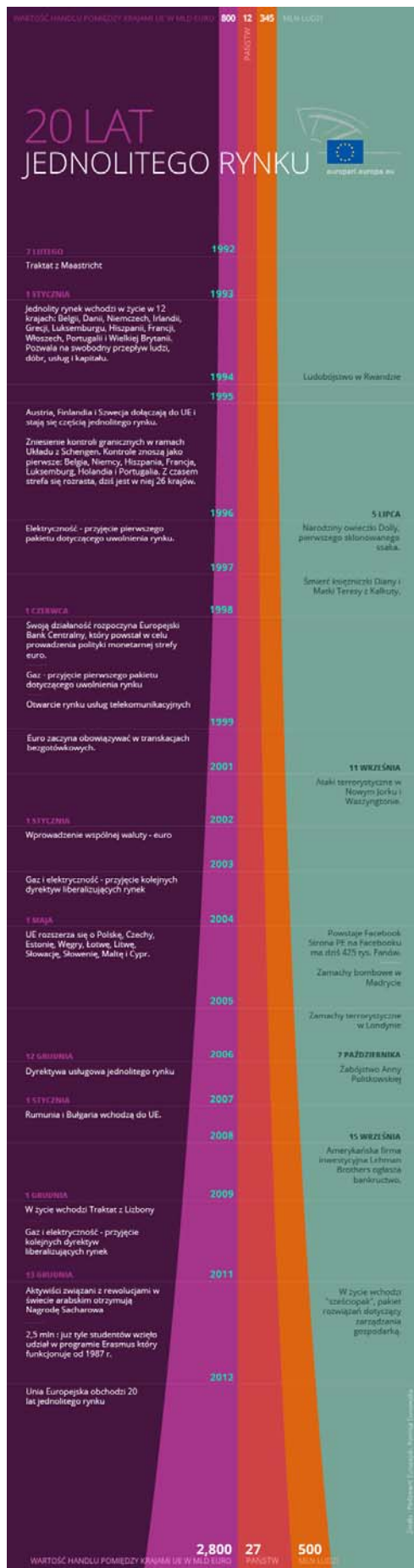
W dyskusji podkreślano również znaczenie zdobycia społecznego poparcia dla nowego kształtu UE. „Ludzie nie zamierzają kupić większej UE bez demokratycznej odpowiedzialności i szczerze mówiąc nie dziwię się im”, mówił **Philippe Lamberts** (Zieloni, Belgia). „Kwestia legitymacji demokratycznej nie jest drobnym dodatkowym elementem. Unia potrzebuje społecznego poparcia dla tego projektu”, zgodziła się **Sophie Int'Veld** (ALDE, Holandia). **Ivo Strejček** (ECR, Czechy) twierdził, że bardziej scentralizowana UE to nie jedyna dostępna opcja.

- **Unia bankowa**

Kwestia unii bankowej, która jest nierozzerwalnie związana z przyszłą Unią Gospodarczą i Walutową i zarządzanie nią, jest również ważną cechą projektu tekstu i była przedmiotem długich dyskusji posłów.

3. SPRAWY GOSPODARCZE I WALUTOWE - Jednolity rynek dwadzieścia lat później

W tym roku jednolity rynek obchodzi swoje 20 urodziny. W tym czasie rozrósł się on do ponad 500 mln konsumentów. Jednak różnica między oczekiwaniami obywateli, a rzeczywistością nadal istnieje. Komisja ds. Rynku Wewnętrznego przyjęła w ostatni wtorek sprawozdanie nawołujące państwa Unii do rozwiązania problemów z jakimi borykają się obywatele i przedsiębiorcy jednolitego rynku.

Regina Bastos, portugalska deputowana z Europejskiej Partii Ludowej w swoim sprawozdaniu analizuje sondaż przeprowadzony przez Parlament Europejski. Został on zlecony by poznać 20 największych problemów dotyczących funkcjonowania jednolitego rynku. Głosowanie nad dokumentem przygotowanym przez Bastos najprawdopodobniej odbędzie się w październiku.

Wśród głównych problemów znajdują się takie rzeczy jak: uznawanie kwalifikacji zawodowych, skomplikowane procedury socjalne, dyskryminacja obcokrajowców poszukujących pracy, bariery podatkowe dla pracowników i pracodawców, kosztowny i uciążliwy proces rejestracji samochodów w państwach członkowskich, utrudnienia dla przedsiębiorców mające na celu zniechęcenie ich do zakładania firm i brania udziału w przetargach na terenie innych państw członkowskich.

Problemy te wynikają w dużej mierze z braku informacji. Często zdarza się, że ludzie nie rozumieją swoich praw, nie wiedzą gdzie szukać informacji pomocy. W wielu przypadkach istnieje także przepaść pomiędzy ramami prawnymi UE a sposobem ich wdrażania i praktykowania przez państwa członkowskie. W niektórych obszarach ramy prawne UE nie spełniają oczekiwań obywateli i przedsiębiorców.

Główne oczekiwania, jakie wynikają z raportu to: przedstawienie przez Komisję Europejską planów rozwiązania tych 20 problemów. Deputowani chcą również przyjęcia nowoczesnych ram uznawania kwalifikacji zawodowych w celu poprawienia mobilność wykwalifikowanej kadry. Młodzi ludzie mogliby się posługiwać np. europejską legitymacją zawodową.

Europosłowie mówią też o wzmocnieniu programów mobilności dla młodych ludzi, modernizacji administracji publicznej w państwach członkowskich, opracowaniu przez KE portalu Twoja Europa. Na tej stronie znalazłby się wszystkie informacje na temat jednolitego rynku, a także prawidłowego i terminowego wprowadzenia przepisów jednolitego rynku w państwach członkowskich.

4. SPRAWY GOSPODARCZE I WALUTOWE - Komisja Spraw Gospodarczych przedstawia reformę zasad obrotu finansowego

W myśl nowych jednolitych zasad handlowych, jednogłośnie zatwierdzonych przez Komisję Gospodarczą i Monetarną Parlamentu Europejskiego, inwestorom muszą zostać zaoferowane produkty finansowe, które będą dostosowane do ich potrzeb, aby

byli w mniejszym stopniu narażeni na błędy. Zasady te w proponowanych zmianach do dyrektywy i rozporządzenia UE w sprawie rynków instrumentów finansowych, będą miały zastosowanie do prawie wszystkich tych instrumentów i prawie wszystkich uczestników rynku.

„W tej sprawie Parlament Europejski podejmuje bardzo ważny krok w kierunku zagwarantowania przejrzystości i efektywności rynków finansowych w Unii Europejskiej. Głównymi celami reformy rozporządzenia ws. rynków finansowych są: ograniczenie ryzyka systemowego, zagwarantowanie stabilności rynku finansowego i odpowiednia ochrona inwestorów. Oczekujemy teraz od Rady, że dołączy do nas w negocjacjach z Komisją, tak, żeby doprowadzić je do pomyślnego zakończenia”, powiedział poseł **Markus Ferber** (EPP, Niemcy). Dodał, że ma nadzieję, że Parlament będzie głosował nad poprawkami zaproponowanymi przez Komisję ECON na posiedzeniu plenarnym w październiku.

Zmieniona dyrektywa i rozporządzenie w sprawie rynków instrumentów finansowych mają na celu określenie jednolitych zasad handlu dla firm sprzedających produkty inwestycyjne, świadczących usługi inwestycyjne i rynków regulowanych.

- **Ochrona inwestorów i konflikt interesów**

Posłowie wprowadzili zmiany do zaproponowanych tekstów celem zapewnienia, by państwa członkowskie zadbały o to, aby w przypadku tworzenia przez firmy inwestycyjne produktów inwestycyjnych lub lokat strukturyzowanych, przeznaczonych na sprzedaż dla klientów profesjonalnych lub detalicznych, takie produkty były tworzone w sposób spełniający potrzeby określonego rynku docelowego w ramach danej kategorii klientów. Co więcej, państwa członkowskie powinny zadbać o to, by firmy inwestycyjne podejmowały słuszne działania w celu zapewnienia sprzedaży i dystrybucji produktu inwestycyjnego wśród klientów należących do tej grupy docelowej.

Firmy sprzedające produkty inwestycyjne byłyby również zobowiązane, by nie wynagradzać swoich pracowników lub oceniać ich wyników w sposób, który może doprowadzić do konfliktu interesów między daną firmą o klientami tej firmy. Konieczne jest również ustanowienie skutecznego systemu identyfikacji konfliktów interesów i zarządzania nimi. Ponadto, Doradcy inwestycyjni i sprzedawcy zostaną zobowiązani do posiadania "odpowiedniego" poziomu wiedzy o produktach, które zamierzają sprzedać.

- **Jednolite przepisy handlowe**

Wszyscy uczestnicy rynku i operatorzy rynku obrotu finansowego będą zobowiązani do określenia jasnych reguł i procedur dotyczących uczciwego i należytego obrotu, obiektywnych kryteriów sprawnej realizacji zleceń i przejrzystych kryteriów ustalania, które instrumenty finansowe mogą być przedmiotem obrotu za pośrednictwem ich systemów obrotu. Ponadto powinni być oni odpowiednio przygotowani do radzenia sobie z zakłóceniami funkcjonowania tych systemów.

Te jednolite zasady handlu będą miały zastosowanie do obligacji, strukturyzowanych produktów finansowych i instrumentów pochodnych, które mogą być przedmiotem obrotu na rynkach regulowanych oraz odnoszą się do operatorów wielostronnych platform obrotu (MTF) i zorganizowanych platform obrotu (OTF).

Zasady dostępu do finansowych instrumentów handlowych powinny być przejrzyste, uczciwe i niedyskryminacyjne, a w odniesieniu do wszystkich systemów obrotu powinny obowiązywać identyczne wymogi, w tym przejrzystości, przed transakcją i po niej.

Główna różnica pomiędzy RM i MTF z jednej strony a OTF z drugiej polega na tym, że w przypadku OTF istnieje pewien margines swobody dotyczącej sposobu realizacji transakcji. Sprawozdawca wątpił, czy ustanowienie nowej kategorii jest właściwym sposobem ujęcia zorganizowanych systemów obrotu, które nie zostały uwzględnione w już istniejących kategoriach. Dlatego posłowie zdecydowali, że nowa kategoria OTF, która jest alternatywą dla rynków regulowanych i MTFów, powinna być ograniczona do instrumentów innych niż kapitałowe i zgodnie z tym dostosowuje klauzulę przeglądową w celu zapewnienia przeglądu konieczności istnienia i skutków tej nowej kategorii.

- **Transakcje z wysoką częstotliwością**

Posłowie zaostrzyli zapisy we wniosku Komisji Europejskiej w sprawie handlu algorytmicznego wysokiej częstotliwości, gdzie komputery dokonują miliony zamówień na sekundę, z małą lub całkowicie bez ingerencji człowieka. Tego rodzaju technologia może być używana do sprawdzania, ile zapłacą kupujący, z myślą o wykorzystaniu drobnych różnic cenowych. Ale wolumeny obrotu są takie, że zyski i straty mogą być ogromne.

Posłowie zaproponowali następujące zmiany. Po pierwsze, w celu spowolnienia zawierania transakcji i przepływu zleceń proponują, by wszystkie zlecenia obowiązywały przez co najmniej 500 milisekund, czyli nie mogą być anulowane lub zmienione w tym czasie. Po drugie, by w przypadku wszystkich systemów obrotu obowiązywały parametry wstrzymywania obrotu, o których należy powiadomić właściwe organy i EUNGiPW, który z kolei podaje je do wiadomości publicznej na swojej stronie internetowej. Po trzecie, by zobowiązać systemy obrotu do takiego ustalenia ich struktury opłat, aby wyższe opłaty obowiązywały w przypadku składania zlecenia, które jest anulowane, niż w przypadku zlecenia podlegającego realizacji, a także aby wyższe opłaty obowiązywały dla tych uczestników rynku, którzy składają duży odsetek anulowanych zleceń.

Zarówno firmy, jaki i systemy obrotu powinny zapewniać również istnienie skutecznych środków mających na celu zagwarantowanie, że mechanizmy wykonywania transakcji z wysoką częstotliwością i zautomatyzowanego obrotu nie będą przyczyniać się do powstawania zakłóceń na rynku oraz nie będą mogły być wykorzystywane do popełniania nadużyć. Systemy obrotu powinny również zapewniać odporność i odpowiednie testowanie swoich systemów transakcyjnych, aby zapewnić obsługę rosnącej liczby składanych zleceń oraz niepodatność swoich systemów na napięcia rynkowe, a także zapewnić istnienie automatycznych mechanizmów pozwalających na czasowe wstrzymanie obrotu w przypadku wystąpienia nagłych nieoczekiwanych ruchów cenowych.

- **Towary**

Posłowie przyjęli poprawki w celu uregulowania handlu towarami i towarowymi instrumentami pochodnymi, gdzie dochodzi często do spekulacji cenami produktów żywnościowych, w wyniku których mamy do czynienia ze zmiennością cen żywności. To wiązałoby się z nałożeniem określonych maksymalnych progów ilościowych i ograniczeń czasowych.

5. SPRAWY GOSPODARCZE I WALUTOWE – Potrzebne jest przywrócenie zaufania do stopy Libor, zapewnienie przejrzystości i uczciwości, ale również jej uregulowanie

Należy odbudować zaufanie do stopy London Interbank Offered Rate (LIBOR), ale także należy ją poddać odpowiednim regulacjom, powiedzieli posłom do PE komisarze **Barnier i Almunia** i inni eksperci finansowi podczas posiedzenia Komisji

ds. Gospodarczych i Walutowych (ECON) na temat manipulacji międzybankowymi stopami procentowymi. W ślad za skandalem ze stopą Libor, KE zaproponowała w lipcu br., by manipulowanie wskaźnikami rynkowymi było przez prawo każdego państwa UE uznane za przestępstwo i podlegało karze, nawet więzieniu. KE zapowiada też reformę metod ustalania i kontroli stóp wymiany.

„Skandaliczne zachowania niektórych aktorów rynkowych muszą być karane bez pobłażania. Nadzory bankowe muszą zidentyfikować te manipulacje, a sędziowie muszą je karać, nawet karą więzienia w najcięższych przypadkach” - powiedział na konferencji prasowej komisarz ds. rynku wewnętrznego i usług Michel Barnier.

Jak dodał, przyjęta legislacyjna propozycja KE ma na celu „całkowity zakaz karygodnych zachowań banków”, bo manipulacja wskaźnikami referencyjnymi takimi jak londyński Libor, czy jego europejski odpowiednik Euribor, czy warszawski Wibor, będzie teraz „bezwzględnie traktowana jako czyn bezprawny i podlegający sankcjom karnym we wszystkich państwach członkowskich”.

KE podkreśla, że wszystkie te wskaźniki są dobrem publicznym, gdyż w oparciu o stawkę oprocentowania pożyczek międzybankowych ustalone są rentowności niezliczonych produktów finansowych, w tym także tych dla zwykłych ludzi: kredytów hipotecznych, depozytów, pożyczek studenckich, czy kredytów na kartach kredytowych.

„Zawyżanie tych wskaźników to przestępstwo, a ofiarami są przedsiębiorstwa i zwykli ludzie, dlatego musimy zapewnić, że manipulowanie wskaźnikami lub nawet próba manipulowania będą karalne” - powiedziała z kolei komisarz ds. sprawiedliwości **Viviane Reding**. KE zrezygnowała na tym etapie z określenia minimalnego zakresu sankcji i ich wysokości. Chce natomiast, aby każde państwo członkowskie przewidziało sankcje karne w swoim prawie krajowym, które miałyby zastosowanie w odniesieniu do manipulowania wskaźnikami referencyjnymi. KE ma nadzieję, że jej propozycje legislacyjne zostaną uzgodnione do końca roku i wejdą w życie w 2014 roku.

Jest to reakcja na skandal z manipulowaniem Liborem (London Interbank Offered Rate), stopą honorowaną przez najważniejsze londyńskie instytucje finansowe. Skandal polegał na tym, że traderzy około 20 banków manipulowali zgłoszeniami szacowanych przez siebie międzybankowych stóp kredytowych, z których codziennie wyciąga się średnią - Libor. KE potwierdziła też, że poza badaniem skandalu Libor "bardzo zaawansowane" jest rozpoczęte rok temu śledztwo ws. domniemych

manipulacji stopą Euribor (Euro Interbank Offered Rate); inne śledztwo dotyczy japońskiego wskaźnika - Tibor.

„Nie mogę wykluczyć, że w przyszłości będziemy też badali inne wskaźniki (poza strefą euro)”, powiedział komisarz ds. konkurencji **Joaquin Almunia**.

„Jestem bardzo zadowolona z obecności tak znakomitych gości, którzy wszyscy zdają sobie sprawę z powagi sytuacji w związku ze skandalem z manipulowaniem stopą Libor i jego konsekwencjami dla gospodarki i zwykłych ludzi. Będę nadal kontynuowała moje rozmowy z Komisją i uczestnikami rynku, by wypracować nowy przejrzysty i elastyczny system wskaźników dla pożyczek międzybankowych, na podstawie rzeczywistych danych transakcyjnych”, powiedziała **Arlene McCarthy** (S & D, Wielka Brytania), odpowiedzialna za projekt rezolucji ws. ustalenia sankcji karnych za manipulacje wskaźnikami rynkowymi.

Uczestnicy zgodzili się, że stopy, takie jak LIBOR powinny być przejrzyste i oparte na rzeczywistych danych. Powiedzieli również, że stopy te powinny nadal być nadal określane przez sektor prywatny, tj. banki, na podstawie obiektywnych danych, ale ponieważ uczciwość i zaufanie są dobrem publicznym, powinny one pozostać pod kontrolą i nadzorem instytucji publicznych.

Posłowie wyrazili również obawy o utratę zaufania małych przedsiębiorstw do banków, konflikty interesów między bankami i ich klientami, jak oszacować straty spowodowane manipulacjami wskaźnika Libor dla uczestników rynku i jak ukarać sprawców.

6. ENERGIA - Posłowie o zmianach w polityce biopaliwowej UE

Zobowiązanie UE do eko-transportu spowodowało wzrost produkcji biopaliw. Jednak w opinii niektórych mogą one przynieść więcej szkód niż pożytku. Czy nadal powinniśmy promować te przetwarzanie paliwa z roślin?

Do 2020 r. Unia Europejska powinna produkować 10 proc. paliw transportowych ze źródeł odnawialnych. Jednak presja na ograniczenie ilości produkowanego paliwa z roślin spożywczych (pszenica, rzepak, olej palmowy, cukier) - biopaliw pierwszej generacji - nadal rośnie.

Komisja Europejska niedawno ogłosiła, że w najbliższych miesiącach zaproponuje ograniczenie o 5 proc. używania biopaliw. Oznacza to, że użycie paliw pochodzących

ze środków nie spożywczych, takich jak odpady czy pozostałości surowców, tak zwanych biopaliw 2 i 3 generacji wzrośnie.

„Popieram plany KE. Obecna sytuacja, w której biopaliwa konkurują z produkcją rolną żywności powoduje wzrost cen żywności. To nie powinno być kontynuowane” - powiedział polski deputowany **Jarosław Kalinowski** (Europejska Partia Ludowa), który tą tematyką zajmuje się z ramienia Komisji Rolnictwa PE.

Niemiecki deputowany **Jo Leinen** (Socjaliści i Demokraci) również zgadza się z krokami podjętymi przez KE, mówiąc, że kryteria rozwoju biopaliw powinny również uwzględniać skutki środowiskowe i społeczne. Dodał jednak, że UE nie powinna popadać z jednej skrajności w drugą. „Taka decyzja powinna być podejmowana ostrożnie” - podkreślił.

Producenci biopaliw obawiają się, że takie zmiany mogą zaszkodzić nowo rozwiniętej gałęzi przemysłu i spowodować zlikwidowanie tysięcy miejsc pracy.

„Firmy biopaliwowe powinny przygotować się do zmian, już w 2009 roku wyrażone zostały pierwsze obawy co do pośrednich skutków użytkowania gruntów”, powiedział holenderski deputowany **Bas Eickhout** (Zieloni). „Branże, które zainwestowały w zaawansowane technologie będą czerpać korzyści ze zmian” - argumentował.

7. ENERGETYKA - Rozbudowa infrastruktury energetycznej w UE

Komisja Przemysłu PE, w celu negocjacji z Radą Ministrów, wprowadziła poprawki do projektu legislacyjnego mającego na celu przyspieszenie prac nad rozwojem i koordynowanie projektów z zakresu infrastruktury energetycznej, takich jak rurociągi i sieci energetyczne, z których mogłoby skorzystać kilka krajów UE na raz.

„Aby osiągnąć cele redukcji emisji gazów cieplarnianych o 20% do roku 2020, zwiększenie udziału energii odnawialnej do 20% w końcowym zużyciu energii i zwiększenia efektywności energetycznej o 20%, konieczne są dalsze działania w celu modernizacji i rozbudowy infrastruktury energetycznej Europy”, podkreślił sprawozdawca **Antonio Correira de Campos** (S & D, Portugalia).

- **Wybór projektów będących w interesie całej UE**

Nowy wniosek określa dwanaście priorytetowych korytarzy UE i obszarów, które

znajdują się w pilnej potrzebie rozwoju. Na podstawie tych z góry zdefiniowanych projektów, zostaną wybrane te projekty, które leżą w "interesie europejskim". Projektom tym zapewni się finansowanie i udzielanie przyspieszonych pozwoleń na budowę.

Projekty te będą wybierane przez grupy ekspertów regionalnych, powołanych dla każdego korytarza priorytetowego, wspólnie z Agencją ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki. Posłowie zmienili zasady zarządzania w regionalnych grupach ekspertów w celu zwiększenia ich przejrzystości.

Posłowie wyraźniej zdefiniowali, które komercyjnie nierentowne projekty powinny być uprawnione do finansowania przez UE w ramach instrumentu Connecting Europe, w ramach którego przeznaczono 9,1 miliardów € na projekty energetyczne. Stwierdzili, że to finansowanie powinno „promować dalszą integrację rynku wewnętrznego energii oraz interoperacyjność sieci elektroenergetycznych i gazowych, zwiększenie unijnego bezpieczeństwa dostaw energii i przyczynić się do zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska”.

- **Wdrażanie projektów**

Komisja Europejska stwierdza, że czas od rozpoczęcia planowania do rozpoczęcia budowy wynosi często ponad 10 lat. Proponowane przepisy zakładają utworzenie punktów kompleksowej obsługi (tzw. jedno okienko) w celu koordynacji i tym samym przyspieszenia przyznawania wszystkich pozwoleń na budowę niezbędnych dla projektów o znaczeniu europejskim. Parlament poparł pomysł, by terminy były tak ustalone, by zagwarantować udzielanie pozwoleń dla projektów w ciągu pięciu lat.

- **Kolejne kroki**

Poprawki w komisji PE zostały przyjęte 49 głosami za, przy 1 głosie przeciw i 6 wstrzymujących się. Posłowie zatwierdzili mandat do negocjacji z Radą - 55 głosami za, przy 1 głosie przeciw. Głosowanie w sprawie rezolucji Parlamentu nastąpi po zakończeniu tych negocjacji.

8. PRAWA CZŁOWIEKA – Aleksander Bielacki i Pussy Riots wśród nominowanych do Nagrody Sacharowa 2012

Działacz społeczny z Białorusi, dyrektor pakistańskiego centrum oferującego pomoc prawną ofiarom, trzech przedstawicieli rwandyjskiej opozycji, rosyjskie feministki z Pussy Riot oraz irański adwokat i reżyser - to nominowani do tegorocznej nagrody Sacharowa na Rzecz Wolności Myśli.

Alaksander Bielacki to działacz społeczny walczący o wolność słowa skazany na ciężkie więzienie na Białorusi. Założyciel Centrum Obrony Praw Człowieka "Wiosna" - organizacji pozarządowej, która zapewnia pomoc finansową i prawną dla więźniów politycznych i ich rodzin.

Nominowany przez posła Jacka Saryusza-Wolskiego i 82 innych posłów

Joseph Francis założyciel i dyrektor Centrum Pomocy Prawnej, Pomocy i Zасiedlenia (CLAAS). Założone w 1992 roku CLAAS niesie pomoc ofiarom pakistańskiego prawa o bluźnierstwie. Robi to poprzez pomoc prawną, zapewniając schronienie (bezpieczne domy) oraz zmianie miejsca zamieszkania, jeśli wymaga tego sytuacja.

Nominowany przez grupę Europejskich Konserwatystów i Reformatorów

Victoire Ingabire Umuhiza, Déogratias Mushayidi, Bernard Ntaganda - uwięzieni politycy z rwandyjskiej opozycji, którzy próbowali położyć kres przemocy poprzez wspieranie dialogu i pojednania.

Nominowani przez europosłów: Willy Meyer, Rosa Estaràs, Santiago Fisas Maria Muniz, Ana Miranda oraz 37 innych posłów

Pussy Riot: trzy młode kobiety - Nadezhda Andreyevna Tolokonnikova, Yekaterina Samutsevich i Maria Alyokhina - aresztowane za protesty przeciwko rosyjskiemu rządowi. Skazane na dwa lata w obozie pracy.

Nominowane przez Wenera Schulza i 45 innych posłów

Nasrin Sotoudeh, Jafar Panahi

Nasrin Sotoudeh to przebywająca obecnie uwięziona irańska prawniczka oraz rzeczniczka praw człowieka. Reprezentowała uwięzionych działaczy opozycji oraz młodocianych przestępców skazanych na karę śmierci. Jafar Panahi irański reżyser, scenarzysta i montażysta filmowy. Jego filmy często koncentrują się na dzieciach w potrzebie, zubożałych oraz historiach kobiet.

Nominowany przez socjaldemokratów, liberalistów, Zielonych oraz europosłów: José Ignacio Salafranca, Elmar Brok i 11 innych

- **O nagrodzie**

Nagroda Sacharowa na Rzecz Wolności Myśli to nagroda na cześć radzieckiego fizyka i politycznego dysydenta Andrieja Dmitrijewicza Sacharowa. Od 1988 roku przyznawana corocznie przez PE osobom lub organizacjom, które przyczyniły się do walki o prawa człowieka i demokrację. W 2011 roku nagroda ta została przyznana działaczom arabskiej wiosny.

9. POLITYKA ZATRUDNIENIA - Zwiększenie ochrony pracowników delegowanych za granicę w ramach UE

Nowy wniosek legislacyjny, aby zwiększyć ochronę dla pracowników oddelegowanych za granicę był omawiany przez posłów z Komisji Zatrudnienia i Spraw Społecznych, przy udziale ekspertów zewnętrznych.

„Spotkanie to potwierdziło komentarze, że propozycja Komisji Europejskiej może utrudnić przedsiębiorstwom europejskim delegowanie swoich pracowników do innych państw w ramach rynku wewnętrznego. Posłowie powinni mieć ambicję opracowania tekstu, który usunie niepewność prawną i poprawi ochronę pracowników delegowanych, bez zakłócania swobodnego świadczenia usług. Należy opracować tekst, które mogłyby pobudzić poczucie odpowiedzialności przedsiębiorstw, pracowników i partnerów społecznych”, powiedziała sprawozdawczyni **Danuta Jazłowiecka** (EPP, Polska).

„Nadużycia, które są popełniane i krzywdy, które są wyrządzane polskim pracownikom na budowach, takich jak Flamanville we Francji pokazują, jak ważne jest, aby w prawodawstwie UE zapewnić większą ochronę pracowników delegowanych. W związku z tym wdrożenie dyrektywy wydaje się być wyjątkową okazją do podjęcia walki z dumpingiem socjalnym w Europie”, oświadczyła przewodnicząca Komisji Zatrudnienia i Spraw Społecznych PE - **Pervenche Berès** (S & D, Francja).

- **Tło**

Jednolity rynek UE umożliwia przedsiębiorstwom swobodę świadczenia usług w innych państwach członkowskich, w tym czasowego delegowania pracowników za granicę w celu realizacji konkretnych projektów.

Aby ułatwić delegowanie pracowników, ustawodawstwo z 1996 r. definiuje zestaw podstawowych warunków zatrudnienia, których usługodawca musi przestrzegać w

przyjmującym państwie członkowskim. Nowy projekt dyrektywy ma na celu poprawę wdrażania przepisów z 1996 r.

Według Komisji Europejskiej, każdego roku około miliona pracowników (0,4% siły roboczej w UE) jest delegowanych w granicach Unii Europejskiej celem świadczenia usług. Największymi państwami "wysyłającymi" swoich pracowników do innych krajów są Polska, Niemcy, Francja, Luksemburg, Belgia i Portugalia.

10. POLITYKA REGIONALNA – Łączyć Europę, czy też lepiej jej nie łączyć?

Centralnie zarządzane fundusze UE pochodzące w "Instrumentu Łącząc Europę" mogą pobudzać inwestycje w transeuropejskie sieci energetyczne, telekomunikacji i transportu (TEN) i tym samym pobudzać konkurencyjność UE – stwierdzili trzej sprawozdawcy projektu nt. Instrumentu Łącząc Europę podczas wspólnej debaty połączonych komisji transportu i przemysłu PE. Podczas dyskusji posłowie do PE zwracali jednak uwagę na fakt, że przeznaczenie części funduszy z polityki spójności UE na Instrument Łącząc Europę może podważać zasady finansowania polityki regionalnej UE.

„To jest najlepszy bezpośredni instrument wzrostu, tworzenia nowych miejsc pracy i integracji w Europie” powiedział współsprawozdawca z Komisji Transportu - **Dominique Riquet** (EPP, Francja). Komisja Transportu popiera finansowanie projektów o wysokiej wartości dodanej dla UE, w celu usunięcia wąskich gardeł i budowania odcinków sieci transgranicznej.

„Ponieważ Rada chce mocno ograniczyć dostępne środki w ramach budżetu UE, musimy skupić się na podstawowej sieci i trzymać się metodologii, opracowanej przez Komisję Europejską”, stwierdziła współsprawozdawczyni **Inés Ayala-Sender** (S & D, Hiszpania).

„Trzeba będzie dokonać trudnych wyborów, w celu skoncentrowania środków na głównych priorytetach polityki energetycznej”, przewidywała współsprawozdawczyni Komisji Przemysłu **Adina-Ioana Vălean** (ALDE, Rumunia).

Sprawozdawca Komisji Rozwoju Regionalnego **Markus Pieper** (EPP, Niemcy) dążył do porozumienia, mimo sprzeciwu posłów w swojej komisji. Komisja powinna „wybrać te projekty, które są zgodne z krajowymi przydziałami w ramach Funduszu Spójności”, stwierdza w projekcie sprawozdania.

- **Ochrona zasad wspólnego zarządzania i krajowych reguł budżetowych**

Wielu posłów Komisji Rozwoju Regionalnego sprzeciwiało się przeznaczeniu pieniędzy z Funduszu Spójności na Instrument Łącząc Europę. „Pojawiło się wiele poprawek zakładających całkowite wyłączenie Instrumentu Łącząc Europę z rozporządzenia ustanawiającego wspólne przepisy dla funduszy strukturalnych na latach 2014-2020, więc podjęliśmy ogromny wysiłek, aby znaleźć kompromis, który może być przyjęty przez większość członków tej komisji”, **powiedziała Constanze Krehl** (S & D, Niemcy), przypominając głosowanie w PE z lipca 2012 na ten temat (rozporządzenie podstawowe, ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybołówstwa (EFRM)).

Jeżeli Parlament nie zajmie mocnego stanowiska ws. Instrumentu Łącząc Europę, wówczas te wydzielone pieniądze mogą po prostu zniknąć, ostrzegął eurodeputowany Komisji Transportu - **Philippe De Backer** (ALDE, Belgia), przypominając o zbliżających się trudnych negocjacjach budżetowych z państwami członkowskimi.

- **Kolejne kroki**

Komisje Transportu i Przemysłu będą głosować nad ich wspólnym projektem sprawozdania, biorąc pod uwagę opinię Komisji Rozwoju Regionalnego, w dniu 27 listopada. Głosowanie plenarne na temat tego sprawozdania planowane jest na styczeń 2013 roku. Ponieważ negocjacje w sprawie kolejnego unijnego budżetu długoterminowego trwają, posłowie odstąpili od umieszczania danych liczbowych w swoim sprawozdaniu w sprawie Instrumentu Łącząc Europę.

11. ROLNICTWO - Kwoty cukru i wydatki na rolnictwo w UE zdominowały debatę nt. reformy WPR

Posłowie Komisji Rolnictwa PE podczas dyskusji na temat reformy WPR stwierdzili, że należy przedłużyć okres obowiązywania kontyngentów dla producentów buraków cukrowych w celu umożliwienia producentom buraków dostosowania się do nowych realiów rynkowych. Stwierdzili również, że wydatki na rolnictwo w UE w ujęciu realnym powinny zostać zamrożone w budżecie na lata 2014-2020.

Podczas debaty posłowie domagali się zachowania kwot cukru dla unijnych rolników, zajmujących się uprawą buraków, do 2020 roku. Rolnicy zainwestowali dużo w swoje zdolności do produkcji cukru a decyzja o wycofaniu kwot już w 2015 r. zaszkodzi im. „Musimy wykazać się odpowiedzialnością”, stwierdził **Esther Herranz García** (EPP, Hiszpania).

Martin Häusling powiedział, że kwoty przyniosły stabilizację rynku UE, a więc nie powinny być zniesione. Jeśli jednak tak się stanie, nie byłoby to korzystne ani dla konsumentów, ani dla rolników. Jedynym beneficjentem takich działań byłby przemysł przetwórczy, powiedział.

- **Zmiany w istniejących kwotach**

Jeśli kwoty cukru zostaną przedłużone, to wówczas przepisy powinny być takie same dla wszystkich w UE. Państwa członkowskie, które stracą kwoty, powinny mieć możliwość odzyskania ich, argumentowali **Sandra Kalniete** (EPP, Łotwa) i **Mairead McGuinness** (EPP, Irlandia).

- **Zniesienie kwot na cukier może być potencjalnie korzystne ...**

Argumenty za zniesieniem kwot cukrowych są wystarczające, powiedział **Hynek Fajmon** (ECR, Czechy), pod warunkiem, że prognozy dwóch zaproszonych ekspertów - **Berta Smita** z Uniwersytetu w Wageningen w Holandii i niezależnego brytyjskiego konsultanta **Joana Noble** – ziszcą się.

Utrzymanie obecnego systemu kwot cukru z pewnością nie jest rozwiązaniem problemu, powiedział **George Lyon** (ALDE, Wielka Brytania), ale też ostrzegł, że prognozy ekspertów na temat opcji bezkontyngentowej mogą okazać się chybione.

Zrezygnowano z kwot, by „otworzyć wiele nowych możliwości dla rolników”, powiedziała **Britta Reimers** (ALDE, Niemcy). Ostrzegła jednak, że takie posunięcie pokaże, czy europejski przemysł cukrowy może konkurować w skali globalnej.

- ... Ale producenci potrzebują więcej czasu na dostosowanie się

Kilku posłów wezwało do tego, by dać producentom więcej czasu na dostosowanie się do reżimu bezkwotowego. W Wielkiej Brytanii „chcemy skorzystać z systemu bez kwot, ale będziemy potrzebować trochę więcej czasu, aby odbudować nasze fabryki.

Jeżeli te kwoty zostaną zniesione natychmiast, nasi producenci na tym ucierpią”, powiedział **John Stuart Agnew** (EFD , Wielka Brytania).

- **Zdecydowane ‘nie’ dla zmniejszenia wydatków na WPR**

Ponieważ popyt na żywność rośnie, UE musi zwiększyć swój potencjał rolniczy, by temu sprostać. Należy zatem utrzymać poziom budżetu rolnego na lata 2014-2020 co najmniej na obecnym poziomie, w ujęciu realnym. Taki wniosek został przedstawiony przez Komisję Rolnictwa w opinii do raportu okresowego Komisji Budżetowej w sprawie przysłego budżetu UE w perspektywie długoterminowej.

- **Większa rola producentów rolnych**

Prawdziwym celem reformowania organizacji rynku rolnego jest wzmocnienie grup producentów rolnych w łańcuchu dostaw żywności, stwierdził **Michel Dantin** (EPP, Francja), sprawozdawca w sprawie rozporządzenia ws. wspólnej organizacji rynku. Wielu posłów zgodziło się, ale dodali, że należy wziąć pod uwagę krajowe uwarunkowania.

Niektórzy posłowie zauważyli, że w sektorze mleczarskim wzmocnienie grup producentów pomogło, ale nie w wystarczającym stopniu. Należy zatem rozważyć dalej idące europejskie inicjatywy Parlamentu Europejskiego w tym obszarze.

- **Prawa do uprawy winorośli i produkcji win**

Wielu parlamentarzystów wezwało do utrzymania praw do produkcji win i wyrazili zadowolenie z powodu niedawnej informacji przedstawionej przez komisarza ds. rolnictwa Daciana Ciolosa, że Komisja poszukuje sposobów jak najlepszego uregulowania rynku wina.

Opracowała:
Dr Magdalena Skulimowska¹

¹ Na podstawie debat w PE i informacji prasowych PE.